

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 344/2019-50

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. novembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti IMA INVEST s. r. o., Hviezdoslavova 41, Zlaté Moravce, IČO 36 520 349, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. René Hudzovič, s. r. o., Štefánikova trieda 49, Nitra, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. René Hudzovič, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 82/2018 zo 6. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti IMA INVEST s. r. o. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti IMA INVEST s. r. o., Hviezdoslavova 41, Zlaté Moravce, IČO 36 520 349 (ďalej len „sťažovateľka“), doplnená

písomným podaním doručeným 17. apríla 2019, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 82/2018 zo 6. decembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Vec napadla ústavnému súdu 19. marca 2019 a nebola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi, a tak v zmysle čl. X ods. 2 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto vec po 26. apríli 2019 v zmysle rozvrhu práce prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce prejednaná a rozhodnutá v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu), Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola žalovanou v konaní o vypratanie nehnuteľnosti vedenom pod sp. zn. 25 C 233/2013 na Okresnom súde Nitra (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd v označenej veci rozhodol rozsudkom z 3. decembra 2015 tak, že návrh zamietol. Žalobca nespokojný s označeným rozsudkom súdu prvej inštancie podal proti nemu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 7 Co 124/2016 z 27. júla 2017 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“) tak, že ho ako vecne správny potvrdil. Žalobca nespokojný s rozsudkom odvolacieho súdu podal proti nemu dovolanie. Prípustnosť svojho dovolania výslovne oprel o § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). O dovolaní žalobcu rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti ústavnému súdu podrobne opisuje skutkové okolnosti prípadu a všetky svoje námietky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu

najvyššieho súdu a tvrdí, že „*dovolacie uznesenie je výslovne arbitrárne, pretože dôvodom vydania zrušujúceho dovolacieho uznesenia mala byť vada konania podľa § 420 písm. f) CSP...*“, ktorú žalobca v dovolaní nikdy nenamietal. Na základe uvedeného je toho názoru, že „*ide o hrubé prekročenie právomoci dovolacieho súdu*“. Ďalej tvrdí, že vada, na základe ktorej najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, je nepreskúmateľnosť odôvodnenia oboch týchto rozhodnutí, ktorá však štandardne nezakladá dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, len vo výnimočných prípadoch, čo podľa názoru sťažovateľky v okolnostiach danej veci nebolo splnené. Poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2/2016 (ďalej len „*stanovisko č. 2/2016*“), v zmysle ktorého „*nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.*“. Sťažovateľka je toho názoru, že najvyšší súd nesprávne aplikoval závery stanoviska č. 2/2016, pretože „*nevysvetlil aké úvahy ho viedli k záveru o výnimočnom excese vo vzťahu k odôvodneniu predmetných rozsudkov, v dôsledku čoho sa bez existencie relevantných dôvodov a akéhokoľvek akceptovateľného vysvetlenia odchyľil od vlastnej judikatúry*“. V rámci sťažnostnej argumentácie sťažovateľka tiež vysvetľuje a skutkovo argumentuje v neprospech dôvodov, ktoré najvyšší súd uviedol v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia na obhajobu právneho názoru, že v danom prípade rozsudok súdu prvej inštancie nie je nepreskúmateľný do tej miery, aby zakladal dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Sťažovateľka, vychádzajúc z uvedeného, považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za vecne nesprávne, nepreskúmateľné a formalistické, porušujúce jej označené práva.

5. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„*1. Základné právo sťažovateľa IMA INVEST s. r. o., so sídlom 953 01 Zlaté Moravce, Hviezdoslavova 41, IČO: 36520349, na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj na spravodlivý proces podľa čl. 6*

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 82/2018 zo dňa 6. decembra 2018 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 82/2018 zo dňa 6. decembra 2018 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrh, ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

13. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové

a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie právnych predpisov s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a analogického práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Ide o kasačné rozhodnutie, ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

15. V tejto súvislosti už ústavný súd viackrát judikoval, že ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre neprípustnosť (porov. § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde; ďalej porov. aj *mutatis mutandis* I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Občianskeho súdneho poriadku (v súčasnosti Civilného sporového poriadku), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016).

16. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný

súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

17. Napriek už uvedenému ústavný súd konštatuje, že aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Aj vydanie procesného rozhodnutia všeobecným súdom je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ním konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Sťažovateľka porušenie svojich označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu videla v dvoch rovinách, v tom, že najvyšší súd prekročil právomoc, keď dovolaniu vyhovel z dôvodu, ktorý namietaný nebol a z dôvodu, že nesprávne aplikoval svoju judikatúru, keď dospel k záveru, že nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie v jej veci zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

19. Ako už bolo uvedené, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je kasačným rozhodnutím. Vychádzajúc z povahy kasačného rozhodnutia a už uvedených východísk, ústavný súd sa zamerlal na jeho ústavnú udržateľnosť najmä z hľadiska, či sťažovateľka bude môcť v ďalšom konaní účinne predniesť svoje výhrady a námietky, prípadne ide o také kasačné rozhodnutie, ktorým bola konečným spôsobom riešená nejaká zásadná právna otázka v neprospech sťažovateľky, ktorú už nebude možné v ďalšom konaní otvoriť z dôvodu záväznosti právneho názoru nadriadeného súdu.

20. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia konštatuje, že dôvody, ktoré sťažovateľku viedli k záveru o porušení svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu sú neopodstatnené a zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosť sťažovateľky pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

21. K tomuto záveru ústavný súd dospel na základe zistenia, že predmetným uznesením najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľky už len z toho dôvodu, že v dôsledku kasačného rozhodnutia nebola obmedzená možnosť sťažovateľky predstrieť svoje argumenty v ďalšom konaní a nejde ani o prípad, že všeobecný súd vyriešil nejakú právnu otázku s konečnou platnosťou, ktorá zásadným spôsobom ovplyvňuje ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok v neprospech sťažovateľky. K uvedenému ústavný súd len dodáva, že za zásadné ovplyvnenie priebehu konania alebo jeho výsledku nemožno považovať skutočnosť, že súdy nižších inštancií nedostatočne zistili skutkový stav pre ustálenie rozhodných skutočností.

22. Vychádzajúc z povahy napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (kasačné, pozn.) a absencie parametrov (pozri bod 16, pozn.), ktoré by ho posunuli na ústavnoprávnu úroveň, ústavný súd dospel k záveru, že nemá právomoc na prerokovanie sťažnosti sťažovateľky, a preto ju podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde v rámci predbežného prerokovania sťažnosti odmietol z tohto dôvodu.

23. Napriek záveru o nedostatku právomoci ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti ako takej ústavný súd z dôvodu presvedčivosti svojho rozhodnutia k námietkam sťažovateľky po preskúmaní veci uvádza nasledujúce:

24. Ako už bolo uvedené, porušenie označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu sťažovateľka videla v dvoch rovinách v tom, že najvyšší súd prekročil právomoc, keď dovolaniu vyhovel z dôvodu, ktorý namietaný nebol a z dôvodu, že nesprávne aplikoval svoju judikatúru, keď dospel k záveru, že nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie v jej veci zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

25. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že prípustnosť dovolania bola založená aj na dôvode podľa § 420 písm. f) CSP (sťažovateľovi boli odňaté procesné práva v takej miere, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces, pozn.) ako aj na dôvode podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Pokiaľ ide o označený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľka v sťažnosti v tomto smere najvyššiemu súdu vytýkala, že žalobca ako dovolateľ ho vo svojom dovolaní neuviedol, že dovolanie výslovne založil len na dôvode podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Ústavný súd v súvislosti s touto námietkou poukazuje na kópiu dovolania žalobcu, ktorá tvorí jednu z príloh sťažnosti, kde v bode II.1.4.4 dovolateľ uviedol: *„Dovolateľ má za to, že v dôsledku svojvôle súdu pri rozhodovaní v danej otázke ako aj v dôsledku interpretácie, ktorá je v rozpore s princípmi spravodlivosti, došlo k zásahu do základných práv a slobôd žalobcu ako dovolateľa a výsledkom rozhodovania odvolacieho súdu je rozhodnutie, ktoré sa javí ako arbitrárne.“* Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia k ustáleniu dovolacích dôvodov v bode 3 uviedol:

„Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť aj dôvodnosť podľa obsahu vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. a § 421 písm. b) C. s. p. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu sa javí ako vnútorne rozporuplné, celkom nepresvedčivé a nedostatočné, čím bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý súdny proces a boli porušené zásady civilného sporového konania. V dovolaní uviedla, že súdy oboch inštancií vec nesprávne právne posúdili, keď dospeli k názoru, podľa ktorého právo žalobkyne na odstúpenie od nájomnej zmluvy z dôvodu, že žalovaný nesplnil povinnosť uzatvoriť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu a predložiť fotokópie tejto zmluvy prenajímateľovi, bolo v čase kedy žalobca od nájomnej zmluvy odstúpil premlčané a taktiež vec nesprávne právne posúdili, keď dospeli k záveru, že námietka premlčania vznesená žalovaným bola relevantná.“

26. Ústavný súd, vychádzajúc z citovanej časti dovolania a citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, dospel k záveru, že v okolnostiach posudzovanej veci nemožno najvyššiemu súdu z ústavnoprávneho hľadiska vyčítať, že postupoval tak, že dovolacie dôvody interpretoval a vyhodnotil po obsahovej stránke tak,

ako to uviedol aj v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia. Najvyšší súd vychádzal z obsahu dovolania a ústavný súd po preskúmaní obsahu dovolania konštatuje, že dovolateľ skutočne zároveň namietal aj arbitrárnosť rozhodnutia, keďže z obsahu dovolania možno abstrahovať, že rozporoval viaceré právne závery vo veci konajúcich súdov, pričom ich považoval za nepreskúmateľné, preto ústavný súd dospel k záveru, že táto námietka sťažovateľky je nedôvodná.

27. Druhou a závažnou námietkou sťažovateľky bolo, že najvyšší súd sa neriadil svojím stanoviskom č. 2/2016, resp. ho nesprávne aplikoval vo veci sťažovateľky. Ako už bolo uvedené v bode 3 odôvodnenia tohto rozhodnutia, predpokladom ustálenia prítomnosti vady podľa § 420 písm. f) CSP je zistenie, že rozhodnutie ktoré je dovolaním napadnuté je nepreskúmateľné do tej miery, že neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Len za splnenia tohto predpokladu môže dovolací súd dospieť k záveru, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho prípadne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie je postihnuté označenou vadou podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd musí pritom riadne odôvodniť svoje úvahy, na základe ktorých dospel k takémuto záveru o absencii vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, pretože v opačnom prípade sám by svoje rozhodnutie zaťažil arbitrárnosťou.

28. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho napadnutého uznesenia k dôvodom zakladajúcim vadu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol:

„18. Rozsudok súdu prvej inštancie podľa názoru dovolacieho súdu nespĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie- rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. a preto ho nemožno považovať za preskúmateľný. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci v rozsudku toto (podľa názoru dovolacieho súdu) nezodpovedá § 220 ods. 2 C. s. p. Závery vyslovené súdom prvej inštancie sú v odôvodnení rozsudku formulované protirečivo a vyznievajú zmätočne, čím sa nabudzuje dojem arbitrárneho rozhodovania, tým, že súd na jednej strane vyslovil, že žalovaný neuzavrel zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu, následne vyslovil, že žalovaný mal uzavrieť poistnú zmluvu na poistenie zodpovednosti za škodu a spornú otázku povinnosti žalovaného uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu uzavrel tým, že žalobkyňa nemala

záujem skutočne žiadať od žalovaného uzatvorenie poistnej zmluvy na predmet nájmu. Tento záver odporuje zistenému skutkovému stavu, keď žalovanému táto povinnosť vyplývala z nájomnej zmluvy. Súd je tak vo svojej rozhodnej právnej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení zjavne, nekoherentný, zmätočný, jeho rozhodnutie preto nie je konzistentné a jeho argumenty nepodporujú presvedčivo definitívny (rozhodný) právny záver. Je tomu tak preto, že žalobkyňa odstúpila od nájomnej zmluvy práve z dôvodu porušenia čl. V bod 15 nájomnej zmluvy, ktorý žalovanému ukladal povinnosť uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu a súd prvej inštancie v rozpore s písomne uzavretou nájomnou zmluvou dospel k záveru, že žalobkyňa od žalovaného uzavretie tejto zmluvy nežiadala. Zároveň opomenul, že práve nesplnenie tejto povinnosti bolo dôvodom, pre ktorý žalobkyňa odstúpila od nájomnej zmluvy.

18.1 Súd prvej inštancie žalobu zamietol i z dôvodu uplynutia trojročnej premlčacej doby, keď vyvodil záver, že dôvod na odstúpenie od zmluvy mohla žalobkyňa uplatniť prvýkrát 30. augusta 2009 a tento uplatnila až 12. júla 2013. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa však nie je zrejmé, akými úvahami sa súd riadil a na základe akých skutkových zistení dospel k záveru, že premlčacia doba začala plynúť 30. augusta 2009. Z obsahu spisu vyplýva, že nájomná zmluva bola uzavretá 1. júna 2009 a podľa čl. V bod 15 nájomnej zmluvy bol žalovaný ako nájomca povinný uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu najneskôr do 90 dní od protokolárneho prebratia predmetu nájmu. Z obsahu spisu však vyplýva, že protokol o prebratí predmetu nájmu nebol doposiaľ stranami sporu predložený a preto nie je možné zistiť, kedy došlo k protokolárnemu prebratiu predmetu nájmu. Dovolací súd uvádza, že až po predložení protokolu o prebratí predmetu nájmu bude možné ustáliť, kedy začala plynúť premlčacia doba a až potom posúdiť, či odstúpenie od zmluvy bolo uskutočnené v trojročnej premlčacej dobe. Absencia argumentácie súdu prvej inštancie v tomto smere robí jeho rozhodnutie arbitrárnym a nepreskúmateľným. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré nemôže z pohľadu presvedčivosti, ale ani vecnej správnosti rozhodnutia obstať, v takom prípade zakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., ktorú si odvolací súd všimol (vo svojom rozhodnutí sám konštatoval, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie obsahuje čiastočne nesúrodé odôvodnenie, kde sa podstata stráca v nepodstatnom) ale nedošlo k jej odstráneniu, pokiaľ postupoval podľa § 387 C. s. p.

Dôsledkom vady zmätočnosti konania je vždy (bez ďalšieho) nie len zrušenie rozhodnutia, ktoré ňou trpí, ale v danom prípade aj ďalších nadväzujúcich rozhodnutí, pretože takto vydané rozhodnutia nemožno považovať za správne.“

29. Ústavný súd tak konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočným spôsobom a presvedčivo. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné rozhodnutia vo veci konajúcich súdov zrušiť, teda jeho rozhodnutie nie je možné považovať za arbitrárne ani svojvoľné. Najvyšší súd dostatočne identifikoval závažné rozpory v odôvodnení rozsudku okresného súdu, ktoré neboli odstránené ani vysvetlené v potvrdzujúcom rozsudku krajského súdu, pričom právne závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel, sú v rozpore s jeho skutkovými zisteniami uvedenými v odôvodnení svojho rozsudku. Vychádzajúc z uvedeného, možno konštatovať, že rozsudok súdu prvej inštancie nedáva konzistentné odpovede na rozhodujúce otázky, potrebné pre posúdenie veci. Vychádzajúc z uvedeného, je ústavne konformný záver najvyššieho súdu, že rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľný a zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP v zmysle stanoviska najvyššieho súdu č. 2/2016. Keďže táto vada rozsudku súdu prvej inštancie nebola odstránená ani v odvolacom konaní, ktorý potvrdil vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, ani rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za preskúmateľný. Ústavný súd preto konštatuje, že závery najvyššieho súdu sú podľa názoru ústavného súdu logicky, argumentačne konzistentné a podopreté konkrétnymi nedostatkami, a zároveň nepopierajú zmysel a účel aplikovaných noriem týkajúcich sa dovolania, a preto ich možno za daných skutkových okolností považovať aj za ústavne konformné.

30. Vychádzajúc z uvedeného a skutočnosti, že najvyšší súd primeraným spôsobom aplikoval na vec vzťahujúce sa procesné normy týkajúce sa dovolania a náležite odôvodnil svoje napadnuté uznesenie, ústavný súd konštatuje, že neexistuje relevantná súvislosť medzi označeným základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na jednej strane a napadnutým uznesením najvyššieho súdu na druhej strane z dôvodov uvádzaných

v sťažnosti. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť mohol odmietnuť aj podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Keďže sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi uvedenými v petite jej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu